

Aurelija Augūnienė, Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro Pilietišio, turizmo ir etnokultūrinio ugdymo skyriaus vedėja

JAUNŪJŲ GEOLOGŲ VASAROS STOVYKLA

Jaunųjų geologų vasaros stovyklos dalyviai. Varėna, 2023. Virgilijaus Pajarsko nuotr.
Participants of the Young Geologists Summer Camp. Varėna, 2023. Photo by V. Pajarskas

2023 m. birželio 25–30 d. Varėnoje vyko 38-oji Lietuvos jaunųjų geologų vasaros stovykla, kurią organizavo Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras kartu su Lietuvos geologų sąjunga. Esame labai dėkingi stovyklos rėmėjams – uždarsioms akcinėms bendrovėms „Geoconsulting“, „Geotestas“, „Geomina“, „Geopra“, „Artva“, „Vandens harmonija“, „Grotta“, „GJ Magma“ ir „Geoinžinerija“.

Šiomet stovykloje dalyvavo šie geologų būreliai: „Žerutis“ (Vilniaus Gabijos progimnazija, mokytoja Eugenija Bieliauskaitė), „Amonitas“ (Skuodo r. Mosėdžio gimnazija, mokytojas Virgilijus Pajarskas), „Gargždas“ (Klaipėdos r. Gargždų „Krantų“ progimnazija, mokytoja Audronė Remeikienė), „Kreidukai“ (Šakių r. Griškabūdžio gimnazija, mokytoja Marija Senkienė), „Kūliai“ (Plungės r. Kulių gimnazija, mokytoja Jolanta Pieškuvienė). Pažintiniais gamtiniais maršrutais vaikus vedė geologai – Gamtos tyrimų centro mokslininkės dr. Gražina Skridlaitė ir dr. Laura

Gedminienė bei mokytojas Simonas Saarmann'as. G. Skridlaitė kūrybiškai pateikė uolienų klasifikaciją, mokydama jaunuosius geologus atskirti nuosėdines uolienas nuo magminių, o šias – nuo metamorfinių, vulkanines – nuo intruzinių, natūralias uolienas – nuo žmogaus sukurtų. Vėliau surengtas uolienų atpažinimo ir aprašymo konkursas. Taip pat mokslininkė supažindino su šurfo kasimo metodu, kuris padeda pamatyti susidariusio dirvožemio sluoksnius, pamokė, kaip apskaičiuoti upės greitį bei debitą, ir kt.

L. Gedminienė, geologiniams procesams modeliuoti naudodama „tektoninę smėlio dėžę“, pademonstravo, kaip formuojasi geologiniai sluoksniai, papasakojo apie plokščių tektoniką. Mokiniai patys sluoksniavo nuosėdas, formavo kalnus, raukšles, lūžius, imitavo sedimentologinę pertrauką. Taip pat mokslininkė supažindino su geologiniais grąžtais ir parodė, kaip jais iš gilesnių Žemės sluoksnių iškeliamas kernas ir paimami pavyzdžiai

L. Gedminienė supažindina su gražtu iškeltomis nuosėdomis. Olgos Deminos nuotr.

L. Gedminienė talks about sediments. Photo by O. Demina

tyrimams, papasakojo apie nuosėdų įvairovę ir kilmę bei geologinius procesus, nulėmusius dirvožemio ir požeminio vandens slūgsojimo skirtumus, turinčius lemiamos įtakos

augalijai, aptarė naudingųjų išteklių slūgsojimo sąlygas.

Šiomet stovykloje nemažai dėmesio skirta fosilijoms. Mokytojas S. Saarmannas supažindino su jų kilmę ir požymiais, leidžiančiais atskirti pečiakojus, trilobitus, pilvakojus, koralus, amonitus ir kt. Taip pat jis vaizdžiai papasakojo apie Pietų Lietuvoje paplitusių žemyninių kopų susidarymą, pamokė, kaip išmatuoti jų nuolydį ir kaip nepasiklysti miške.

Stovyklos veiklai įpusėjus kaip ir visada nuotaikingai buvo krikštijami naujokai. Pasipylęs lietus šiek tiek sutrikdė, bet nesugadino šios visų laukiamos šventės. Smagiai nuteikė ir naktinis orientavimosi žygis, kurio metu pagal pateiktas užuominas reikėjo surasti Varenos m. paslėptus kontrolinius punktus.

Paskutinį vakarą jaunieji geologai parėngė Dzūkijos kraštui skirtas instaliacijas ir papasakojo, ką simbolizuoja jų pasirinktos gamtinės priemonės. Daugiausia žinių ir išmonės parodę stovyklos dalyviai apdovanoti. Padėkoję vieni kitiems už įdomiai ir smagiai praleistas dienas atsisveikinome iki kitų metų susitikimo kitame Lietuvos krašte.

Gamtinių tyrimų „laboratorijoje“ su L. Gedminiene ir S. Saarmann'u. V. Pajarsko nuotr.

In the natural research "laboratory" with L. Gedminienė and S. Saarmann. Photo by V. Pajarskas